

Sefer Vayikra / from Sinai to Sanctuary to Society/ shiur #11

"Ani Hashem" vs. "Ani Hashem Elokeichem"

What is, and why is there a difference?

Source sheet for shiur by Menachem Leibtag,

INTRODUCTION

As we begin the our study of the second half of Sefer Vayikra, we find a phrase that repeats itself so often, that we rarely pay attention to.

[note how it forms the concluding line of the third parshia of daily kriyat shema]

In today's class, we attempt to identify the thematic importance of its repetition in its two classic formats- especially in the 2nd half of Vayikra:

I. "Ani Hashem Elokeichem" in Chumash (according to AlhaTorah search) 27 times in Chumash

- שמות (2 תוצאות)
- ויקרא (22 תוצאות) chapters 18 thru 20 & 23 thru 26
- במדבר (2 תוצאות)
- דברים (1 תוצאה)

1. שמות ו':ז' - note - 'the fourth cup'

וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם סְבֻלוֹת מִצְרַיִם.

2. שמות ט"ז:י"ב

שָׁמַעְתִּי אֶת תְּלִוּנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּבֶּר אֱלֹהִים לֵאמֹר בֵּין הָעֲרִבִים תֹּאכְלוּ בָשָׂר וּבִבְקָר תִּשְׁבְּעוּ לָחֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

3. ויקרא י"א:מ"ד

כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהִתְקַדְשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי וְלֹא תִטְמְאוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם ...

4. ויקרא י"ח:ב'

דִּבֶּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

5. ויקרא י"ח:ד'

אֶת מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת חֻקֹּתֵי תִשְׁמְרוּ לִלְכֹּת בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

6. ויקרא י"ח:ל'

וְשִׁמְרַתֶּם אֶת מִשְׁמְרַתִּי לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת מַחֲקֹת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

7. ויקרא י"ט:ב'

דִּבֶּר אֵל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

8. ויקרא י"ט:ג'

אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת שְׁבֻטֹתֵי תִשְׁמְרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

9. ויקרא י"ט:ד'

אֵל תִּפְגּוּ אֵל הָאֱלִילִים וְאֵלֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

10. ויקרא י"ט:י'

וְכִרְמֶךָ לֹא תַעֲזֹל וּפְרֵט כִּרְמֶךָ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְרִי תַעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

11. ויקרא י"ט:כ"ה

וּבִשְׁנָה הַחֲמִישִׁת תֹּאכְלוּ אֶת פְּרִיו לְהוֹסִיף לָכֶם תִּבְּוֹאוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

12. ויקרא י"ט:ל"א

אֵל תִּפְגּוּ אֵל הָאֱבֹת וְאֵל הַיְדֻעָנִים אֵל תִּבְקָשׁוּ לְטַמְּאָה בָהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

13. ויקרא י"ט: ל"ד

כְּאֲזָרַח מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם חֶגֶר הַגֶּר אֲתֶכֶם וְאֶהְבֶּתָּ לוֹ כְּמוֹדִי כִּי גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

14. ויקרא י"ט: ל"ו

מֵאֲזֵנִי צֶדֶק אֲבִנִי צֶדֶק אֵיפֶת צֶדֶק וְהָיוּ צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

15. ויקרא כ': ז'

וְהִתְקַדְּשִׁיתֶם וְהָיִיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

16. ויקרא כ': כ"ד

וְאָמַר לָכֶם אֲתֶם תִּירְשׁוּ אֶת אֲדֹמְתֶם וְאֲנִי אֶתְנַנֶּה לָכֶם לְרֵשֶׁת אֶתֶּר אֶרֶץ זִבְתַּח לֵב וּדְבַשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר

הִבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים.

17. ויקרא כ"ג: כ"ב

וּבִקְצֹרְכֶם אֶת קֹצִיר אֲרָצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֶךְ בִּקְצָרְךָ וְלִקְט קֹצִירְךָ לֹא תִלְקֹט לְעֹנִי וְלָגֵר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה

אֱלֹהֵיכֶם.

18. ויקרא כ"ג: מ"ג

לְמַעַן יִדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בִסְכוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

19. ויקרא כ"ד: כ"ב

מִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם כָּגֵר כְּאֲזָרַח יִהְיֶה כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

20. ויקרא כ"ה: י"ז

וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ וְיִרְאֵת מֵאֲלֹהֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

21. ויקרא כ"ה: ל"ח

אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵתֵת לָכֶם אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֵלֹהִים.

22. ויקרא כ"ה: נ"ח

כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עַבְדֵי הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

23. ויקרא כ"ו: א'

לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִים וּפֶסֶל וּמִצֵּבָה לֹא תִקִּימוּ לָכֶם וְאֲבֹן מִשְׁפָּיִת לֹא תִתְּנוּ בְּאֲרָצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

24. ויקרא כ"ו: י"ג

אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵהִיּוֹת לָהֶם עֲבָדִים וְאֲשַׁבֵּר מִטַּת עַלְכֶם וְאוֹלֶךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוֹת.

25. במדבר י': י'

וּבַיּוֹם שְ�מַחְתֶּכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרוֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם

לְזָכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

26. במדבר ט"ו: מ"א

אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֵלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

27. דברים כ"ט: ה'

לָחֶם לֹא אֲכַלְתֶּם וְיֵינוֹ וְשֹׁכֶר לֹא שָׁתִיתֶם לְמַעַן תִּדְּעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

"Ani Hashem"

קפוצ לחיבור מסוים

○ [תנ"ך](#) (תוצאות 79)

▪ [תורה](#) (תוצאות 79)

▪ [בראשית](#) (2 תוצאות)

▪ [שמות](#) (16 תוצאות)

▪ [ויקרא](#) (52 תוצאות)

▪ [במדבר](#) (7 תוצאות)

▪ [דברים](#) (2 תוצאות)

II. The first mention in Parshat Va'eyra - Shmot chapter 6

ב וידבר אלהים אל-משה ויאמר אליו: אֲנִי יְהוָה :

ג וארא אל-אברהם אל-יצחק ואל-יעקב באל שדי-ושמי יְהוָה לא נודעתי

לָהֶם : ד וגם הקמתי את-בְּרִיתִי אִתְּם לְתֵת לָהֶם אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן אֶת אֶרֶץ

מְגֵרֵיהֶם אֲשֶׁר-גָּרוּ בָּהּ : ה וגם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת-נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

אֲשֶׁר מִצְרִים מַעֲבֹדִים אִתְּם וְאֶזְכָּר אֶת-בְּרִיתִי :

ו לכן אֹמַר לְבְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה

• וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבֻלַּת מִצְרַיִם

• וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבָדָתָם

• וְגֵאלְתִּי אֶתְכֶם בְּזִרְעַ נְטוּיָה וּבְשִׁפְטִים גְּדֹלִים :

• וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וַיִּדְעֻם כִּי

אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבֻלֹת מִצְרַיִם :

• וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל-הָאֶרֶץ: אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת-יָדִי לְתֵת

אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מִזְרָשָׁה

אֲנִי יְהוָה :

ט וידבר משה בן - אל-בני ישראל

וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל-מֹשֶׁה מִקֶּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה :

Discuss what that didn't 'hear'!

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר . יֵאָבֵד דְּבַר אֶל-פְּרַעְה מֶלֶךְ מִצְרַיִם

וַיִּשְׁלַח אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶצוֹ . יֵב וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה

לֵאמֹר **הֵן בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל** לֹא-שָׁמְעוּ אֵלַי **וְאִידִּי** יִשְׁמַעֲנִי פְרַעְה...

III. The parallel source from Yechezkel chapter 20

יחזקאל פרק כ

א וַיְהִי בַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית, בַּחֲמִשִּׁי בַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ, בָּאוּ אַנְשִׁים מִזְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל, לָדֹרֶשׁ אֶת-יְהוָה; וַיָּשָׁבוּ, לִפְנֵי.

ב וַיְהִי דְבַר-יְהוָה, אֵלַי לֵאמֹר. ג בֶּן-אָדָם, דַּבֵּר אֶת-זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה, הִלְדֹּרֶשׁ אֹתִי, אַתֶּם בָּאִים: חִי-אֲנִי אִם-אֲדֹרֶשׁ לָכֶם, נָא אֲדֹנָי יְהוִה. ד הִתְשַׁפֹּט אַתֶּם, הִתְשַׁפּוּט בֶּן-אָדָם: אֶת-תּוֹעֵבַת אֲבוֹתֶם, הוֹדִיעֶם.

ה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם, כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה, בַּיּוֹם בָּחָרִי בִישְׂרָאֵל, וְאָשָׂא יָדִי לְזַרַע בֵּית יַעֲקֹב וְאֹדַע לָהֶם בָּאָרֶץ מִצְרַיִם;

וְאָשָׂא יָדִי לָהֶם לֵאמֹר: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

ו בַּיּוֹם הַהוּא, נִשְׂאֹתִי יָדִי לָהֶם, לְהוֹצִיאָם, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: אֶל-אֶרֶץ אֲשֶׁר-תִּרְתִּי לָהֶם, זֶבֶת חָלָב וּדְבַשׁ--עֲבִי הִיא, לְכָל-הָאֲרָצוֹת.

ז וְאָמַר אֲלֵהֶם, אִישׁ שְׁקוּצֵי עֵינָיו הַשְּׁלִיכוּ,

וּבְגִלּוּלֵי מִצְרַיִם אֶל-תִּטְמְאוּ: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

ח וַיֹּמְרוּ-בִי, וְלֹא אָבוּ לְשִׁמֹּעַ אֵלַי--אִישׁ אֶת-שְׁקוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ, וְאֶת-גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזְבוּ; וְאָמַר לְשִׁפְךָ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם, לְכָלֹת אֶפִי בָהֶם, בַּתּוֹךְ, אֶרֶץ מִצְרַיִם. ט וְאַעֲשֶׂה לְמַעַן שָׁמַי, לְבַלְתִּי הַחֹל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר-הֵמָּה בְּתוֹכָם--אֲשֶׁר נֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם, לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם...

IV. What was so bad about Egyptian culture- Vayikra 18

א וַיִּדְבֹּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. ב. דִּבֶּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם: **אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם**. ג. כַּמַּעֲשֵׂה אֶרֶץ-מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבֹּתֶם-
בָּהּ, לֹא תַעֲשׂוּ; וּכְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ-כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה, לֹא
תַעֲשׂוּ...

כד אל-תטמאו, בכל-אלה: כי בכל-אלה נטמאו הגוים, אשר-אני משלח
מפניכם.

The Seforno's explanation, what enabled enslavement

ספורנו, שמות פרק א

פסוק א אלה. הנזכרים בכאן היו ראויים להודע בשם, כי כל אחד
מהם ראוי להיות נחשב איש על שמו ... ואלה כל ימי חייהם היו
למאורות, ולא יצא הדור לתרבות רעה. אמנם אחרי מותם, לא היו
הצדיקים שבבניהם כל כך חשובים, בעיני אלהים ואדם.

פסוק ו וכל הדור ההוא.

כל שבועים נפש, שלא בא הדור לקלקול גמור כל ימיהם.

פסוק ז פרו וישרצו.

ואחר שמתו כל שבועים נפש נטו לדרכי שרצים, שרצים לבאר
שחת.

פסוק יג ויעבדו.

כשראו אותם מבזים עצמם לפעלה פחותה שמו אותם לעבדים, וזה כפי
מה שהיו מוסיפים חטאת על חטאת (ע"פ ישעיה ל, א) כן אבדה
עצתם...

פסוק יד וימרו את חיהם.

כאשר הוסיפו לחטא בדעות ובמעשים, כמו שהעיד הנביא באמרו
"וימרו בי ולא אבו לשמע אלי, איש שקוצי עיניהם לא השליכו
ואת גלילי מצרים לא עזבו, ואמר לשפך חמתי עליהם לכלות אפי
בהם בתוך ארץ מצרים" (יחזקאל כ, ח),
וכן היתה יד צריהם עליהם הלוח וקשה

Review of key points:

The textual and thematic parallels between the Mishkan & Sinai

Hence - visiting the Mishkan - a reminder of covenantal commitment

Before Am Yisrael left Egypt - the nation was not spiritually ready

The events leaving Egypt until they arrived at Har Sinai - all in preparation for the Covenant

Once the covenant was made :

The Mishkan - the physical symbol of that covenant that travels with the Nation

First half of Vayikra, how to use the Mishkan (and who can visit etc.)

The second half - how that visit affects our daily behavior

How NOT to behave

& How we SHOULD behave!

Note the yellow in the second half of SEFER VAYIKRA -

I. Man 'can' come close to God

1->3 - Voluntary offerings ["nedava"]

4->5 - Mandatory offerings ["chova"]

6->7 - How to bring the offerings ["torot" - for the kohanim]

II. The story of the dedication of the Mishkan /

8 ->10 The 7 days of the 'miluim' / 8th day / & Tragedy

III. When man 'cannot' come close to God [temporarily]

11- One day "tumah" [note how it affects daily life]

12-15 Seven day "tumah" / How you contract it & how to get rid of it

16 - Entering the Holy of Holies - When/ How / Who

17 - Respect of the Temple

=====

IV. "kedusha" of Man

18->20 - Act according to your holiness / do's & don'ts

21->22 - Special laws for the "kohanim"

V. "kedusha" in the realm of time

23 - The "moadim" - holidays/ when Am Yisrael meets God

24 - daily & weekly symbols / + special story

VI. "kedusha" in the realm of space

25- "shmitta" & the Land of Israel

26 - Blessings & Curses - on the Covenant

VII. 27 - Epilogue - Man offering 'himself' to God ["erchin"]

Then note the sources in Sefer Bamidbar & Devarim

